

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

COMBAT HORTING AND ACTIVITIES OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT AUTHORITIES

ІРПІНЬ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

**04–05 січня 2021 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 09.01.2021 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єршоменко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Грищук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – 1738 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Биченко Є. Л., Єрмоєнко Е. А., Гречаний О. М.	
Перевірка і контроль якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмету “Захист України”	872
Єрмоєнко Е. А.	
Місце теорії і методики бойового хортингу в системі наук про фізичну культуру	888
Самоха І. М., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Різновиди елементів кидкової техніки бойового хортингу	904
Кібліцький Р. В., Єрмоєнко Е. А., Самоха Д. М.	
Методика проведення вікторин з військово-патріотичного виховання для спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку	924
Єрмоєнко Е. А.	
Екзаменаційна програма для підвищення кваліфікації в бойовому хортингу	937
Єрмоєнко Е. А.	
Вимоги міжнародної атестаційної програми з бойового хортингу	953
Зінов’єв А. О., Єрмоєнко Е. А., Карасевич С. А.	
Основні вимоги до виконання форм бойового хортингу	974
Демчук С. Р., Єрмоєнко Е. А., Дорошенко М. М.	
Класифікація методів військово-патріотичного виховання допризовної молоді засобами бойового хортингу	991
Єрмоєнко Е. А.	
Послідовність виконання навчальних форм бойового хортингу	1010
Бабурнич С. А., Єрмоєнко Е. А., Сокол Є. М.	
Роль і місце військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу в сучасних умовах	1026
Степанюк А. В., Єрмоєнко Е. А., Карасевич С. А.	
Методика вивчення складних базових форм системи бойового хортингу	1043
Єрмоєнко Е. А.	
Борцівська сутичка у програмі спортивних змагань з бойового хортингу	1058
Єрмоєнко Е. А.	
Демонстрація прийомів самозахисту на змаганнях з бойового хортингу	1071
Гречаний О. М., Єрмоєнко Е. А., Ільницький І. Р.	
Регламент та послідовність виконання майстерських і вищих форм бойового хортингу	1083
Кібліцький Р. В., Єрмоєнко Е. А., Зверєв А. В.	
Основні напрями та реалізація програми військово-патріотичного виховання школярів, які займаються бойовим хортингом	1103
Близнюк О. В., Вехтєв В. В., Єрмоєнко Е. А.	
Система оцінювання рівня військово-патріотичної вихованості юних спортсменів бойового хортингу	1123
Єрмоєнко Е. А.	
Вдосконалення силових та швидко-силових якостей спортсменів бойового хортингу в процесі спеціалізованих тренувальних занять	1143
Сокол Є. М., Єрмоєнко Е. А., Вознюк М. Г.	
Принципи оцінки якості виконання форм бойового хортингу на змаганнях	1159

ПЕРЕВІРКА І КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ УЧНЯМИ ГУРТКА БОЙОВОГО ХОРТИНГУ НА УРОЦІ З ПРЕДМЕТУ “ЗАХИСТ УКРАЇНИ”

БИЧЕНКО Євгеній Леонідович

президент Шевченківської районної федерації бойового хортингу в м. Києві, офіційний представник Національної федерації бойового хортингу України в Шевченківському районі м. Києва, тренер-інструктор Київського клубу бойового хортингу «Пантера», суддя національної категорії, майстер спорту України з хортингу, учасник бойових дій;

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України, учасник бойових дій;

ГРЕЧАНІЙ Олександр Миколайович

перший віце-президент Національної федерації бойового хортингу України, учитель фізичної культури Ліцею «Інтелект» НТУУ «КПІ» м. Києва, суддя міжнародної категорії, майстер спорту України з хортингу.

Анотація. У даній науковій статті характеризувано особливості перевірки і контролю якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмету “Захист України”, визначено предмет “Захист України” як основна форма військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку, описано зародження принципів національно-патріотичного виховання в колективі бойового хортингу, філософії національного професійно-прикладного виду спорту України бойового хортингу. Зазначено, що планування захисту України у закладах освіти та оборонно-спортивних оздоровчих таборах здійснюється згідно з Програмою захисту України і повинно бути спрямоване на всебічну та якісну підготовку юнаків до навчально-польових зборів, забезпечувати повне виконання програми, комплексне вивчення всіх її розділів у тісному зв’язку з іншими предметами. Загальні вимоги до планування навчально-виховного процесу такі самі, як і до інших предметів загальноосвітнього циклу. Вони визначаються такими дидактичними принципами: науковість, розвиваючий і виховний характер навчання, свідомість та активність у навчанні; систематичність, послідовність, доступність, наочність у навчанні, міцність засвоєння знань, умінь і навичок; колективний та індивідуальний підхід у навчанні. Формування якостей, необхідних майбутньому воїну, багато в чому залежить від обґрунтованих і об’єктивно діючих зв’язків між допризовною підготовкою та іншими шкільними основами наук. Міжпредметні зв’язки – спільна діяльність викладача предмета “Захист України” та учнів, під час якої у навчальній роботі використовується зміст інших навчальних дисциплін (історії, фізики тощо), здійснюється процес взаємного забезпечення знань як засіб узгодженості навчальних програм і підручників з урахуванням педагогічних умов, принципів побудови дидактичних систем. Міжпредметні зв’язки позитивно впливають на навчально-виховний процес і розвиток особистості старшокласника. Досвід викладання підказує: для того щоб сформувати у кожного учня інтерес до матеріалу, який вивчається, мало правильно викласти його по суті. Необхідний високий емоційний рівень уроку. Великі можливості викладачу предмета “Захист України” надають література, мистецтво та гурткові заняття з бойового хортингу в закладі освіти. Під час аналізу можливостей уроку з військово-патріотичного виховання учнів доцільно враховувати такі критерії: педагогічно обґрунтована постановка конкретної мети перед уроком; наявність мотивів, стимулів, що спонукають учнів до навчальної діяльності; передача учнями знань і вмінь, які сприяють формуванню військово-професійних якостей, широкої науково-технічної культури, що визначає новий тип воїна.

Ключові слова: перевірка і контроль якості знань, предмет “Захист України”, філософія бойового хортингу, бойовий хортинг, військово-патріотичне виховання, готовність до захисту Батьківщини, учні гуртка бойового хортингу.

Актуальність наукового дослідження. Система роботи вчителя-організатора предмета “Захист України” щодо формування в школярів готовності до захисту Батьківщини має необхідні теми для організації військово-патріотичного виховання дітей та молоді.

Наукове обґрунтування системи роботи вчителя щодо формування в учнів спортивної секції бойового хортингу готовності до виконання священного конституційного обов’язку – захисту України – вимагає виявлення особливих компонентів, що входять в цю систему, їх структури і функцій в процесі військово-патріотичного виховання школярів.

Першою складовою системи є постановка мети і завдання [1–10; 19–32]. Основна мета військово-патріотичного виховання учнів – дати знання але основам військової справи, виховання поваги до Збройних Сил України – повинна бути розчленована на ряд цілей, які охоплюють навчальний процес, навчальну дисципліну, систему уроків, окремі уроки і, нарешті, створювані на них окремі педагогічні ситуації.

Ці цілі повинні проектуватися як очікуваний результат і відповідати цілям військово-патріотичного виховання, заданим суспільством. Визначивши цілі кожного уроку, учитель відбирає засоби їх реалізації, звертаючи увагу в першу чергу на зміст уроку [11].

Реалізація запланованих цілей уроку залежить перш за все від методів навчання і виховання, діяльності вчителя і учнів, психологічного мікроклімату в класі (громадська думка, міжособистісні відносини тощо). Метод навчання виступає як інструмент залучення учнів до діяльності. Від того, що буде предметом діяльності на уроці, які ідеї і яке відношення до цих ідей вдасться сформуванню вчителю, залежить в кінцевому рахунку виховний ефект навчання.

Виклад основного матеріалу. При виборі методів навчання необхідно враховувати функції змісту уроку, дидактичні цілі навчання, пізнавальні можливості учнів, рівень підготовки самого вчителя. Ефективність методів навчання визначається не окремими методичними знахідками, а їх системою.

Вчителю в ході уроку необхідно спиратися на відому психологічну закономірність: для формування певної властивості особистості учня його необхідно включити в діяльність, в якій ця властивість з’являється, стає для нього життєво необхідною. Активний стан учня на уроці сприяє його розвитку. Ця психологічна основа розробки уроку нерідко недооцінюється, що призводить до необґрунтованого відбору змісту, форм і методів уроку, чи не спонукає до високої активності учня. Найважливішим моментом уроку може бути створення проблемної ситуації. Поставлена проблемна ситуація активізує увагу учнів.

В ході уроку вчителю необхідно використовувати знання учнів із загальноосвітніх предметів (фізики, математики, історії, біології, хімії) і відомості, почерпнуті ними із засобів масової інформації. На закінчення необхідно ознайомити школярів з науково-популярною літературою, спонукати їх до самостійного розширювання свого кругозору.

Під час аналізу можливостей уроку з військово-патріотичного виховання учнів доцільно враховувати такі критерії:

1. Педагогічно обґрунтована постановка конкретної мети перед уроком.
2. Наявність мотивів, стимулів, що спонукають учнів до навчальної діяльності.
3. Передача учнями знань і вмінь, які сприяють формуванню військово-професійних якостей, широкої науково-технічної культури, що визначає новий тип воїна.

Дуже важливий оптимальний вибір структури уроку, яка б забезпечила, комплексний, різнобічний вплив на особистість у підготовці її до захисту України [12–18]. Під час розробки структури уроків учитель виходить не тільки з програмного матеріалу, але і з функціональних можливостей і місця кожного уроку у вирішенні завдань формування особистості школяра. Він враховує, наскільки той чи інший засіб може бути для підготовки молодих людей до військової служби найбільш ефективним, а також залежність ефективності функцій того чи іншого педагогічного засобу від конкретної ситуації (наприклад, один і той же факт з історії Збройних Сил України в залежності від його зв’язку з програмним матеріалом і життєвим досвідом учнів має різне мотиваційне значення).

Уроки з предмета “Захист України” один із шляхів формування світоглядного практичного характеру і виховання особистості громадянина.

Перш за все це стосується розділу “Основи військової служби”, завдання якого – військово-патріотичне виховання молоді та орієнтація учнів на майбутню військову службу, допомога в осмисленні її змісту. Тут дуже важливим є вивчення теми “Збройні Сили України”. В арсеналі викладача – широкий спектр форм уроків і занять з розділу початкової військової підготовки предмета “Захист України”.

Наведемо приклади побудови уроків під час вивчення розділу “Основи військової служби”.

Урок у формі журналу. Усний журнал як форма організації навчального процесу покликаний дати школярам глибоку і всебічну інформацію з конкретної теми. “Сторінки” журналу можуть бути представлені у вигляді розповіді, повідомлення, рольової гри, включати елементи дискусії, можливі виступи ветеранів війни, працівників комісаріатів тощо [33–48]. Кожна сторінка відповідно оформляється.

Такий урок проводиться на етапі узагальнення знань і закріплення умінь і навичок школярів. Він активізує пізнавальну діяльність учнів, дозволяє глибше зрозуміти тему уроку.

Урок із застосуванням “робочого зошита”. Як засіб активізації самостійної роботи учнів можна застосовувати “робочі зошити”. У “зошити” дається додаткова, коротка інформація з теми, якої немає в підручнику, завдання для самостійної роботи. Такі “зошити” можна використовувати під час закріплення складних тем.

Урок – “Військовий поїзд”. Пасажирами такого “поїзда” є все учні класу. Робота групова, тому в класі поїзда є “купе”. На дошці намальований маршрут “поїзда”, позначені станції: “Обов’язок”, “Честь”, “Військове товариство”, “Дисципліна”, “Службовий етикет”. На кожній станції хлопців чекає цікаве завдання (розв’язати ситуацію, розповісти, визначити перспективи тощо). Підсумки підводяться на уроці, визначається рівень засвоєння теми, визначаються “відмінники бойової підготовки”.

Така форма організації уроку допомагає аналізувати, дозволяє виділити в темі головне, вчить чіткому формулюванню висновків, створює емоційний настрій.

Урок – прес-конференція. Тема уроку: “Збройні Сили України – нормативно-правові акти, що регламентують життя і побут військовослужбовців”.

Робота групова. Організовується як рольова гра: “командир – солдат” Прес-центр представлений кореспондентами, які випускають газету з теми конференції, готують проблемні питання для дискусії.

Такий урок вчить школярів діловому спілкуванню, організованості, дозволяє висловлювати і відстоювати свою думку, активізує навчальний процес.

Урок – групове опитування. Структура групового опитування подібна до структури групового заняття, але має відмінність: співвідношення вступної, основної та заключної частин становить пропорцію – 1:8:2. В основній частині лежить групове опитування. “Консультант” (з числа сильних учнів) відповідно до переліку питань запитує кожного члена своєї групи. Відповіді коментуються, доповнюються і спільно оцінюються всією групою [49–62]. Перелік питань складає вчитель. Розмова йде в групах напівголосно, щоб не заважати один одному.

Така форма організації уроку проводиться для повторення або закріплення матеріалу після завершення вивчення теми і дозволяє протягом короткого часу виявити знання всіх без винятку учнів, сприяє вихованню почуття взаємної вимогливості і відповідальності.

Урок – “Громадський огляд знань”. В системі різних форм групової пізнавальної діяльності “громадський огляд знань” займає особливе місце. В його організації дуже важливо правильно провести підготовчий період.

У період підготовки клас розбивається на групи по чотири-шість осіб на чолі з консультантом. Вся підготовка ведеться в групах. Учитель заздалегідь складає перелік питань, завдань, ситуацій, які школярі повинні виконати в групах в позаурочний час. Керує учитель групами через консультантів.

Громадський огляд знань відкриває голова журі. Огляду надається урочистий і піднесений характер.

Робиться виставка учнівських робіт (реферати, доповіді, плакати, діаграми, схеми, фотографії з теми). Розміщення столів незвичайна: перший ряд столів вільний – де самостійно працюють школярів. Вони сидять по групам зі своїми консультантами.

Після урочистого відкриття та вступного слова вчителя до своїх обов'язків приступає перший консультант, у якого є план огляду із зазначенням видів робіт (усних, письмових, карток, завдань-ситуацій, питань на кмітливість, вправ) [63–79]. Частина учнів виконують завдання біля дошки, частина – сидячи за окремими столами, частина відповідає з місця. Якщо відповідь недостатньо повна, учні з місця можуть доповнювати і уточнювати. Всі поправки і доповнення враховуються журі. Якщо журі вважатиме за потрібне, то може задавати додаткове запитання. Допускається і фронтальна робота, але вона не повинна займати багато часу.

Урок – “Навчальна зустріч”. Заняття на тему “Основні види військової діяльності” бажано проводити на базі військової частини із запрошенням військовослужбовців, які можуть брати участь в обговоренні питань з теми. Зустріч веде вчитель. Урок проходить у формі запитань і відповідей та виконанні завдань.

Урок – “Диспут”. Заняття по темі “Військовослужбовець – патріот” можна провести в формі диспуту. Успіх диспуту багато в чому визначається темою, що вбирає в себе, як мінімум, дві різні позиції. Головне, в результаті обговорення учні повинні прийти до єдиної точки зору. Диспут не вимагає ні виставлення оцінок, ні прийняття рішення. Тому його мета – навчити логічно, доказово відстоювати свою точку зору, чути і розуміти іншу думку.

Групові форми ведення уроку. Викладач під час складання плану уроку ставить перед собою питання: як донести важку тему до вихованців, яку методику використовувати, щоб урок був емоційним, цікавим і компактним, і не допустити втоми школярів.

Групова форма наукової роботи дозволяє організувати самоврядування в пізнавальній діяльності: в групах вся робота здійснюється під керівництвом “викладача” з числа кращих учнів. Доречно використання диференційованого підходу – застосування карток – консультацій для самостійної роботи. Діяльність в групах поєднується з роботою біля дошки, фронтальними формами робіт (наприклад, карткою-тестом, перевірка якої здійснюється учителем експертом з допомогою сигнальних карток). У методичну частину уроку включається і самостійна робота, і робота з алгоритмічними приписами, вікторина.

Урок – “Робота з картками”. Робота з картками – це своєрідний план, який створював би умови для руху школяра за колективним навчальним маршрутом згідно із своїми індивідуальними особливостям. До змісту карток існують такі вимоги:

1. Завдання повинні бути спрямовані на активізацію розумових процесів учнів, на розвиток навчальних умінь, припускати їх посилену розумову напругу.

2. Послідовність завдань повинна відповідати складовим процесу навчання, тобто забезпечувати сприйняття навчального матеріалу, його самостійне опрацювання, пов'язувати з раніше вивченим, закріплення і повторення.

3. Завдання повинні бути забезпечені зазначенням джерел, звідки можна взяти матеріал для виконання завдання. Це може бути підручник, довідковий посібник, енциклопедія.

4. У кожному завданні слід чітко повідомляти, у якій формі потрібно його виконати (письмово, усно, у вигляді плану, схеми тощо).

5. Завдання повинні бути сформульовані коротко і чітко.

6. Завдання в кожному картку групуються тематично. Кількість карток з теми визначається її обсягом, часом, виділеним на вивчення теми. Картки поміщаються на дошку. Учень в будь-який час може познайомитися з матеріалом карток.

Завдання поділяються на класні і домашні, тому підготовку завдань учень здійснює як на уроці, так і у вільний від уроків час. За кожною групою завдань, об'єднаних в картці тематично, на спеціальному оціночному листі виставляється відмітка: прізвище, ім'я, тема, номер картки – бал.

Оціночний лист вивішується на окремий стенд в класі. Відмітки переносяться в журнал в кінці вивчення теми. Учень має можливість відстежувати результати своєї роботи, виправити отримані позначки. Все це підвищує відповідальність учнів.

Творчість викладача предмета “Захист України” в навчальному процесі проявляється в різних аспектах. Один з них – організація процесу навчання, застосування різних методів, засобів навчання [80–92]. Це і пошук способів активізації розумової діяльності учнів, стимулювання у них інтересу до предмета, а також організація навчальної діяльності школярів з різними пізнавальними інтересами. Але педагогічна творчість проявляється не тільки в організації процесу навчання. Вона перш за все необхідна під час конструювання змісту освіти, висунутого учням.

Програма задає зміст освіти списком питань в певній послідовності з зазначенням часу на їх вивчення. Викладач в залежності від контингенту учнів, від конкретних умов, регіонального компонента, умов навчання – сам вирішує питання щодо розподілу часу, про те, які питання і в якій послідовності краще вивчати, що повторювати і скільки часу залишити на повторення.

Творчий викладач, в кінцевому рахунку є не тільки виразником програми і підручників, але він повинен компенсувати їх упущення і прогалини, труднощі, пов’язані зі складністю тих чи інших питань, забезпечуючи засвоєння всього матеріалу.

Головна відмінна риса сучасного уроку – виконання школярами творчої самостійної роботи. Творча самостійна робота дозволяє учням отримувати принципово нові для них знання, закріплює навички самостійного пошуку інформації.

Залежно від мети і змісту навчального заняття в педагогічній практиці використовується поєднання різних форм організації самостійної роботи: фронтальної, індивідуальної, групової, парної, колективної. Розглянемо один з варіантів творчої, самостійної роботи учнів через методику розробки реферату.

Методика роботи над рефератом з військово-патріотичної тематики. Робота над рефератом є методом організації навчально-пізнавальної діяльності, що розвиває розумову діяльність учня, формує аналітичне мислення, виробляє навички публічних виступів, дозволяє оцінити інтенсивність самостійної роботи.

В основу реферату входять: задум, план і написання.

Задум – це виділення проблеми, формулювання теми.

План передбачає сам процес роботи над рефератом (збір інформації, доказів, прикладів, зіставлення і доказ фактів).

Написання – це оформлення, коригування роботи, узагальнення висновків. Потім виступ з рефератом, відповіді на запитання.

Самостійна робота з військово-патріотичної тематики супроводжується постановкою завдань, що спонукають самих учнів до пошукової діяльності, вирішенню проблем. Практично по всіх темах розділу “Основи військової служби” курсу “Захист України” можна використовувати реферативну роботу, замінюючи традиційне опитування на уроці або вводячи в пояснення нової теми реферативні повідомлення учнів, таким чином здійснюючи принцип випереджаючого навчання.

У результаті реферативної роботи учні опановують такими прийомами:

формулювання пізнавального завдання;

вивчення понять і правил з розділу предмета;

пошук фактів, ідей, необхідної інформації, виявлення суперечностей, причин і наслідків події;

побудова моделі розглянутого об’єкта;

розуміння і тлумачення інформації (виявлення важливих рис тощо);

формулювання висновків.

Реферати частіше використовуються на уроках, коли викладач ставить завдання щодо виховання громадянської зрілості учнів, формування позитивного ставлення до військової служби, для цього необхідні знання військового законодавства, правильного уявлення понять про військову дисципліну, обов’язок.

Приклади тем рефератів з військово-патріотичної тематики:

Патріотизм і вірність військовому обов'язку – найважливіші якості захисника України.

Бойовий Прапор військової частини – символ військової честі, слави і відваги.

Дружба, військове товариство – основа бойової готовності частини та підрозділи.

Ордени – почесні нагороди за військові заслуги.

Ордени України сучасного етапу її розвитку.

Прапор Перемоги – символ бойової слави народу.

Вчені прогнозують, що XXI століття буде століттям гуманітарної культури. Саморозвиток стає в сучасних умовах найважливішим завданням педагогічної діяльності. Організаційним забезпеченням цього процесу є формування навичок самоорганізації і самоврядування. Механізм саморозвитку базується на виявленні природних задатків і здібностей дітей [93–99]. Педагог в цьому процесі виступає як діловий партнер, що допомагає учневі, поєднуючи таким чином управління та самоврядування.

Невід'ємним компонентом педагогічної системи є організація спостережень і фіксування змін до саморозвитку дітей, розвитку індивідуальних особливостей школяра через форми самостійної та дослідницької діяльності, якими є робота учнів над повідомленням, доповіддю, рефератом.

Перевірка і оцінка знань, отриманих під час вивчення розділу “Основи військової служби” предмета “Захист України”

Вивчення ступеня засвоєння учнями навчального матеріалу, оцінка їх знань і умінь, виявлення рівня розумового розвитку і пізнавальних здібностей учнів – найважливіша складова процесу навчання.

Основна мета перевірки – визначення повноти знань учнями програмного матеріалу, коригування цих знань і умінь, виховання відповідальності в навчальній роботі.

Перевірка знань, умінь і навичок підвищує самостійність і активність учнів у навчанні, спонукає їх до систематичної роботи з підручниками, словниками, довідниками, Інтернетом, більш уважного сприйняття і осмислення навчального матеріалу, що викладається викладачем.

Перевірка і оцінка знань проходить в ході поточних занять в усній або письмовій формі. Під час усної перевірки знань викладач звертається до учнів з питаннями, які вимагають роздумів, доказів, аналізу, узагальнення, висновків, пропозицій, вирішення і конкретних дій.

У письмові роботи включаються завдання, що вимагають знання графічних прийомів: схеми, таблиці, креслення. Ці роботи стимулюють творчі можливості учнів, вимагають застосування умінь і навичок отриманих під час вивчення предмета.

Письмові роботи проводяться, коли необхідно перевірити знання із значущих питань теми або розділу предмета “Захист України”.

Контрольні письмові роботи проводяться після вивчення розділів програми курсу предмета “Захист України” в кінці чверті і навчального року.

В курсі предмета “Захист України” може використовуватися залікова форма перевірки знань (зазвичай по розділах курсу).

Терміни прийому заліку призначаються завчасно відповідно до навчального плану. На заліках застосовуються як усні форми перевірки, так і завдання на виконання письмових і практичних робіт.

Основними видами перевірки і оцінки знань є поточна, підсумкова та екзамен. Поточна перевірка і оцінка знань проводиться в ході навчання.

На основі даних поточної перевірки знань і спеціально проведених контрольних робіт виставляється підсумкова оцінка знань за четверть, навчальний семестр, півріччя та навчальний рік.

На екзаменах перевіряються знання з курсу в цілому або по найважливішим його розділах, за якими визначається рівень засвоєння програмного матеріалу.

Приклади письмових перевірочних робіт

Контрольна робота.

Тема: “Військовий обов’язок”.

Варіант 1

1. Що таке військовий обов’язок і яку структуру він має?
2. Які основні особливості відрізняють військову службу від інших видів державної служби?
3. Які причини є поважними у разі неявки призовника за викликом військкомату?
4. У яких випадках військовослужбовець (не офіцер), який проходить військову службу за призовом, має право на дострокове звільнення?

Варіант 2

1. Що таке військова служба і в яких військах, органах і формуваннях вона здійснюється?
2. Перерахуйте обов’язки громадян з військового обліку.
3. Які види підготовки громадян до військової служби встановлено Законом України “Про військовий обов’язок і військову службу”?
4. Для чого призначений запас Збройних Сил України і з яких категорій громадян він створюється?

Тестові завдання на тему “Організація військового обліку і його призначення”

1. Назвіть мету, з якою здійснюється військовий облік громадян України.
2. Складіть фразу з фрагментів (відповідь уявіть послідовністю літер, наприклад – в, і ...), запишіть отриману фразу в опитувальний лист або зошит:
 - а) ... особовим складом ...;
 - б) ... військовий облік громадян покликаний визначити ...;
 - в) ... забезпечення комплектування Збройних Сил Української ...;
 - г) ... можливості держави з ...;
3. Доповніть фразу: “Складова частина військового обов’язку, що складається в проведенні обліку громадян, які підлягають призову до лав Збройних Сил України, називається _____”.
4. Доповніть фразу: “_____ громадяни України _____ перебувати на військовому обліку, крім окремих _____”.
5. Назвіть категорії громадян, які підлягають військовому обліку.
6. Назвіть групи громадян України, які звільняються від військового обліку.
7. Доповніть фразу: “Спеціальності, що мають велике практичне значення під час воєнного стану або у воєнний час, що володіють статусом військової спеціальності називається _____”.
8. Наведіть два приклади військово-облікових спеціальностей.
9. Назвіть правовий документ, що визначає порядок військового обліку.
10. Назвіть вік постановки на військовий облік громадян чоловічої статі.
11. Вкажіть, в якому випадку на військовий облік ставляться громадяни жіночої статі.
12. Вкажіть, хто і як визначає придатність громадянина до військової служби під час первинної постановки на військовий облік.
13. Вкажіть, в якому випадку проводиться повторне медичне обстеження.
14. Наведіть три приклади, що ілюструють обов’язки громадян з військового обліку.

Використання таблиць для перевірки і контролю якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмета “Захист України”

№	Питання	Відповіді	№
1	Що таке статус військовослужбовців?	Зберігається	1
2	Коли громадяни набувають статус військовослужбовця?	Не має права	2
3	Коли громадяни втрачають статус військовослужбовця?	До суду, в порядку, встановленому законами України та іншими актами законодавства України	3
4	Чи зберігається статус військовослужбовця за військовослужбовцями, захопленими в полон або в якості заручників, а також інтернованими в нейтральних країнах?	Дисциплінарну, адміністративну, матеріальну, громадянсько-правову, кримінальну	4
5	Чи мають право військовослужбовці брати участь в зборах, ходах, пікетуваннях?	Кримінальну	5
6	Чи мають право військовослужбовці брати участь в богослужіннях і релігійних церемоніях?	Мають право	6
7	Чи допускається створення релігійних об'єднань в військовій частині?	З початком військової служби	7
8	Чи можуть військовослужбовці складатися в громадських, в тому числі релігійних об'єднань?	Матеріальну	8
9	Чи мають право військовослужбовці займатися іншою оплачуваною діяльністю?	У будь-якому населеному пункті України або в іншій державі відповідно до законів України, інших актів законодавства України та міжнародними договорами України	9
10	Чи мають право військовослужбовці займатися підприємницькою діяльністю особисто або через довірених осіб?	Розпорядком дня військової частини відповідно до вимог загальновійськових статутів	10
11	Чи мають право військовослужбовці, які проходять службу за контрактом, навчатися в цивільних освітніх установах вищої та середньої професійної освіти?	Сукупність прав, свобод, гарантованих державою, а також обов'язків та відповідальності військовослужбовців, встановлених законами та іншими актами законодавства України	11
12	Чи мають право військовослужбовці, які проходять службу за призовом, навчатися в цивільних освітніх установах вищої та середньої професійної освіти?	На пенсію у зв'язку з втратою годувальника, а також на інші соціальні гарантії і компенсації, встановлені Законом України “Про статус військовослужбовців”	12
13	Яку відповідальність несуть військовослужбовці залежно від характеру і тяжкості вчиненого правопорушення?	Мають, у вільний від військової служби час як приватні особи	13
14	Яку відповідальність несуть військовослужбовці за порушення, які відповідно до законодавства України не тягнуть за собою кримінальної чи адміністративної відповідальності?	Можуть, якщо вони не переслідують політичні цілі	14

15	Яку відповідальність можуть нести військовослужбовці за матеріальну шкоду, заподіяну державі під час виконання обов'язків військової служби?	Не мають права	15
16	Яку відповідальність несуть військовослужбовці за скоєні злочини?	Із закінченням військової служби	16
17	Куди і в якому порядку можуть звернутися військовослужбовці для захисту своїх прав і законних інтересів?	Мають, у вільний від виконання обов'язків військової служби час, мирно, без зброї	17
18	Які права мають члени сімей загиблих (померлих) військовослужбовців?	Не допускається	18
19	Чим визначається тривалість службового часу військовослужбовців, що проходять військову службу за призовом?	Дисциплінарну, на підставі і в порядку, встановленому Законом України "Про статус військовослужбовців" і Дисциплінарним статутом Збройних Сил України	19
20	Де можуть вибрати місце постійного проживання військовослужбовці, які проходили службу за контрактом, після звільнення з військової служби?	Не має право, за винятком педагогічної, наукової та іншої творчої діяльності, якщо вона не перешкоджає виконанню обов'язків військової служби	20

Таблиця 2

Бланк викладача для письмового опитування (з відповідями)

№ питання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
№ відповіді	11	7	16	1	17	13	18	14	20	2	6	15	4	19	8	5	3	12	10	9

Висновки. Представлені результати дослідження дають можливість зробити висновок: методично грамотне використання особливостей перевірки і контролю якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмету "Захист України", визначено предмет "Захист України" як основна форма військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку, описано зародження принципів національно-патріотичного виховання в колективі бойового хортингу, філософії національного професійно-прикладного виду спорту України бойового хортингу.

Зазначено, що планування захисту України у закладах освіти та оборонно-спортивних оздоровчих таборах здійснюється згідно з Програмою захисту України і повинно бути спрямоване на всебічну та якісну підготовку юнаків до навчально-польових зборів, забезпечувати повне виконання програми, комплексне вивчення всіх її розділів у тісному зв'язку з іншими предметами.

Загальні вимоги до планування навчально-виховного процесу такі самі, як і до інших предметів загальноосвітнього циклу. Вони визначаються такими дидактичними принципами: науковість, розвиваючий і виховний характер навчання, свідомість та активність у навчанні; систематичність, послідовність, доступність, наочність у навчанні, міцність засвоєння знань, умінь і навичок; колективний та індивідуальний підхід у навчанні.

Формування якостей, необхідних майбутньому воїну, багато в чому залежить від обґрунтованих і об'єктивно діючих зв'язків між допризовною підготовкою та іншими шкільними основами наук. Міжпредметні зв'язки – спільна діяльність викладача предмета "Захист України" та учнів, під час якої у навчальній роботі використовується зміст інших навчальних дисциплін (історії, фізики тощо), здійснюється процес взаємного забезпечення знань як засіб узгодженості навчальних програм і підручників з урахуванням педагогічних умов, принципів побудови дидактичних систем.

Міжпредметні зв'язки позитивно впливають на навчально-виховний процес і розвиток особистості старшокласника. Досвід викладання підказує: для того щоб сформувати у кожного учня інтерес до матеріалу, який вивчається, мало правильно викласти його по суті. Необхідний високий емоційний рівень уроку. Великі можливості викладачу предмета “Захист України” надають література, мистецтво та гурткові заняття з бойового хортингу в закладі освіти.

Під час аналізу можливостей уроку з військово-патріотичного виховання учнів доцільно враховувати такі критерії: педагогічно обґрунтована постановка конкретної мети перед уроком; наявність мотивів, стимулів, що спонукають учнів до навчальної діяльності; передача учнями знань і вмінь, які сприяють формуванню військово-професійних якостей, широкої науково-технічної культури, що визначає новий тип воїна..

Перспективи подальшого дослідження полягатимуть у розробці програм з військово-патріотичного, фізичного та національно-патріотичного виховання школярів та студентів у процесі занять бойовим хортингом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко С. А. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу / С. А. Антоненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 52–62.
2. Бабурнич С. А. Організація туристичного походу як форми військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 751–763.
3. Бабурнич С. А. Професіограма спортивного судді з бойового хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 343–353.
4. Бадьора С. М. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу / С. М. Бадьора, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 334–346.
5. Биченко Є. Л. Перевірка і контроль якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмету “Захист України” / Є. Л. Биченко, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 872–887.
6. Біла В. Р. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом / В. Р. Біла, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 242–254.
7. Бобік С. П. Формування професійно-психологічних здібностей співробітників правоохоронних органів у процесі занять бойовим хортингом / С. П. Бобік, Е. А. Єрмоєнко, С. П. Параниця // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 23–38.
8. Боднарчук О. Г. Бойовий хортинг для підготовки співробітників правоохоронних органів / О. Г. Боднарчук, Е. А. Єрмоєнко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 226–242.
9. Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як засіб формування професійно-прикладних якостей курсантів і працівників силових структур / В. В. Бондарчук, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 188–200.
10. Брухно Ю. С. Бойовий хортинг як засіб формування фізичної культури студентів і курсантів / Ю. С. Брухно, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 200–214.
11. Буток О. В. Бойовий хортинг і здоров'я людини / О. В. Буток, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 564–575.

12. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 126–139.
13. Вехтев В. В. Бойовий хортинг у військовому мистецтві / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 827–840.
14. Вехтев В. В. Проходження військової служби учнями бойового хортингу за вимогами законодавства України / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 99–115.
15. Вознюк М. Г. Застосування прийомів кидкової техніки бойового хортингу за допомогою ніг / М. Г. Вознюк, Е. А. Єрьоменко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 729–750.
16. Вознюк М. Г. Оцінка уявлення учнів про сутність військово-патріотичного виховання і психофізичні та виховні можливості бойового хортингу / М. Г. Вознюк, Е. А. Єрьоменко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 792–803.
17. Ганчева В. І. Бойовий хортинг: методика застосування дихальних вправ у процесі занять / В. І. Ганчева, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломосьць // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 667–682.
18. Гарбовський Л. А. Бойовий хортинг і методика викладання у закладах вищої освіти / Л. А. Гарбовський, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 155–173.
19. Гречана Л. О. Бойовий хортинг у системі початкової школи закладів загальної середньої освіти / Л. О. Гречана, Е. А. Єрьоменко, С. М. Солодько // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіт», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 554–563.
20. Гречаний О. М. Методика вивчення захватної техніки бойового хортингу / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, А. А. Мазур // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 430–447.
21. Гречаний О. М. Способи проведення кидкової техніки з захватом ніг суперника у сутічці бойового хортингу / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 857–871.
22. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко, О. А. Бухтіяров // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 59–73.
23. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіт», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 537–544.
24. Демчук С. Р. Предмет “Захист України” як основна форма військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку / С. Р. Демчук, Е. А. Єрьоменко, І. Р. Ільницький // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 779–791.
25. Деркач О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування / О. В. Деркач, Е. А. Єрьоменко, О. В. Бутко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 384–403.

26. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.
27. Дорошенко М. М. Єдність школи та сім'ї у військово-патріотичному вихованні спортсменів бойового хортингу шкільного віку / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 503–517.
28. Єрмоєнко В. Е. Гігієнічні основи здорового способу життя спортсмена бойового хортингу / В. Е. Єрмоєнко, Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 321–340.
29. Єрмоєнко В. Е. Гуморальні і нервові механізми забезпечення роботи фізіологічних систем організму спортсмена бойового хортингу / В. Е. Єрмоєнко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 804–821.
30. Єрмоєнко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.
31. Єрмоєнко В. Е. Медико-соціальна спрямованість оздоровчого напрямку бойового хортингу / В. Е. Єрмоєнко, О. В. Близнюк, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 612–632.
32. Єрмоєнко В. Е. Медичний контроль за функціональними проявами здоров'я спортсменів бойового хортингу у різних сферах життєдіяльності / В. Е. Єрмоєнко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 535–548.
33. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг для учнів з ослабленим здоров'ям та осіб з інвалідністю / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 549–567.
34. Єрмоєнко Е. А. Виконання військового обов'язку в запасі спортсменами бойового хортингу, які пройшли військову службу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 133–147.
35. Єрмоєнко Е. А. Витоки бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 648–663.
36. Єрмоєнко Е. А. Гармонійний розвиток дитини як мета бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 10–28.
37. Єрмоєнко Е. А. Гуманітарна значимість фізичної культури спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 79–98.
38. Єрмоєнко Е. А. Історія заснування бойового хортингу як українського виду одноборства / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 682–698.
39. Єрмоєнко Е. А. Забезпечення духовних потреб юного спортсмена бойового хортингу в процесі сімейного виховання / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 148–166.
40. Єрмоєнко Е. А. Класифікація вольових якостей спортсмена бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 280–297.
41. Єрмоєнко Е. А. Місце теорії і методики бойового хортингу в системі наук про фізичну культуру / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 888–903.

42. Єрмоєнко Е. А. Моральний розвиток особистості спортсмена у системі бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 44–61.
43. Єрмоєнко Е. А. Перспективне планування розвитку бойового хортингу на території України / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1432–1449.
44. Єрмоєнко Е. А. Підготовка співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях спеціалізованими засобами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1568–1588.
45. Єрмоєнко Е. А. Послідовність виконання навчальних форм бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1010–1025.
46. Єрмоєнко Е. А. Початкова військова підготовка як складова частина системи підготовки спортсменів бойового хортингу до служби у Збройних Силах України / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1333–1350.
47. Єрмоєнко Е. А. Психологія рухових потреб спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1640–1656.
48. Єрмоєнко Е. А. Спеціальна витривалість як провідна фізична якість спортсмена бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1174–1187.
49. Єрмоєнко Е. А. Спеціальна емоційно-вольова підготовка спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1603–1622.
50. Єрмоєнко Е. А. Структура технічної підготовленості спортсменів бойового хортингу до змагань / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1206–1220.
51. Єрмоєнко Е. А. Теоретико-методичні засади виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять бойовим хортингом : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 191 с.
52. Єрмоєнко Е. А. Технічна підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 652 с.
53. Єрмоєнко Е. А. Удосконалення професійних компетентностей тренера-викладача з бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 274 с.
54. Єрмоєнко Е. А. Фізична підготовка студентів засобами бойового хортингу як виховний процес / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1520–1532.
55. Єрмоєнко Е. А. Фізкультурно-спортивна діяльність у системі бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1482–1502.
56. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
57. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
58. Єрмоєнко Е. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.
59. Єрмоєнко Е. А. Хортинг : навчальна програма гурткової (секційної) роботи для учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. - Київ : Паливода А. В., 2012. – 268 с.

60. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
61. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для здоров'я учнівської молоді : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2020. – 611 с.
62. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для старшокласників : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : Паливода А. В., 2020. – 229 с.
63. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у житті школяра : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 500 с.
64. Єрмоєнко Е. А. Чинники ефективності ударної техніки рук під час проведення сутички з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1268–1282.
65. Єрмоєнко Е. А. Чинники здорового способу життя та фізичної культури студентської молоді, яка займається у спортивних секціях бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1450–1464.
66. Зінов'єв А. О. Основні вимоги до виконання форм бойового хортингу / А. О. Зінов'єв, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 974–990.
67. Зуб Р. В. Аналіз сприйняття патріотизму та національно-патріотичних настроїв юними спортсменами бойового хортингу / Р. В. Зуб, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Близнюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1316–1332.
68. Зуб Р. В. Витоки козацьких традицій бойового хортингу та його патріотично-прикладна спрямованість / Р. В. Зуб, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1351–1364.
69. Івашковський В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. Івашковський, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
70. Карасевич С. А. Дитячо-юнацька програма оздоровчих занять з бойового хортингу для школярів : метод. посіб. / С. А. Карасевич, М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 188 с.
71. Кіблицький Р. В. Методика проведення вікторин з військово-патріотичного виховання для спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, Д. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 924–936.
72. Кіблицький Р. В. Основні напрями та реалізація програми військово-патріотичного виховання школярів, які займаються бойовим хортингом / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Зверев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1103–1122.
73. Коломоєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломоєць, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Деревянко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.
74. Колос М. А. Бойовий хортинг: швидкісно-силова підготовка та оптимізація управління навчально-тренувальним процесом / М. А. Колос, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Сидоренко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 493–502.
75. Кривенко В. П. Правила проведення сутичок з бойового хортингу за методикою військово-прикладної підготовки учнів / В. П. Кривенко, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1302–1315.
76. Кузора І. В. Військово-патріотична програма бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 840–852.
77. Кукушкін К. М. Керівництво військово-патріотичним вихованням учнівської молоді засобами бойового хортингу / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних

- органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1365–1383.
78. Кукушкін К. М. Методика військово-патріотичного виховання школярів у процесі занять бойовим хортингом / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 6–14.
79. Куцкір М. С. Залучення співробітників правоохоронних органів до занять бойовим хортингом / М. С. Куцкір, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1657–1669.
80. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – комплексна система фізичного виховання особистості / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 403–422.
81. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лава на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
82. Петрович Ж. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. Петрович, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.
83. Петрович Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання. – К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
84. Присяжнюк С. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. Присяжнюк, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.
85. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.
86. П'ятіков С. В. Організаційно-педагогічні аспекти прикладної психофізичної підготовки курсантів відомчих закладів вищої освіти засобами бойового хортингу / С. В. П'ятіков, Е. А. Єрмоєнко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1589–1602.
87. П'ятіков С. В. Організація і проведення заходів військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки молоді за методиками бойового хортингу / С. В. П'ятіков, К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1384–1407.
88. Рибалко В. Б. Фізична культура спортсмена бойового хортингу як провідний фактор здорового способу життя / В. Б. Рибалко, Е. А. Єрмоєнко, М. С. Куцкір // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 1623–1639.
89. Самоха Д. М. Загальнорозвивальні оздоровчі заходи для юних спортсменів бойового хортингу / Д. М. Самоха, І. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1533–1548.
90. Самоха І. М. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» на уроці фізичної культури, 5–9 класи / І. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1408–1431.
91. Самоха І. М. Психофізичні та ментальні засади вивчення учнями спортивної секції базових форм бойового хортингу / І. М. Самоха, Р. В. Кібілицький, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1237–1251.
92. Самоха І. М. Різновиди елементів кидкової техніки бойового хортингу / І. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 904–923.
93. Сичов С. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. Сичов, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.
94. Сокол Є. М. Принципи оцінки якості виконання форм бойового хортингу на змаганнях / Є. М. Сокол, Е. А. Єрмоєнко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали

Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1159–1173.

95. Степанюк А. В. Методика вивчення складних базових форм системи бойового хортингу / А. В. Степанюк, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1043–1057.

96. Харитоненко Є. В. Бойовий хортинг як засіб спеціальної фізичної і бойової підготовки допризовної молоді до військової служби у Збройних Силах України / Є. В. Харитоненко, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1221–1236.

97. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг у підрозділах державної митної служби для підготовки співробітників до протидії незаконному переміщенню товарів у районах здійснення операції об'єднаних сил на сході України / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 7–25.

98. Шукалюк Ю. С. Потенціал бойового хортингу в підготовці молоді до військової служби / Ю. С. Шукалюк, Е. А. Єрмоєнко, Д. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – С. 1252–1267.

99. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.

Bychenko Ye. L., Yeromenko E. A., Grechanyi O. M.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Checking and quality control of knowledge acquisition by students of the combat horting group in the lesson on the subject "Defense of Ukraine"

***Abstract.** This scientific article characterizes the features of testing and quality control of knowledge acquisition by students of the combat horting group in the lesson "Defense of Ukraine", defines the subject "Defense of Ukraine" as the main form of military-patriotic education of combat horting athletes of senior school age, describes the origin of national principles. patriotic education in the team of combat horting, the philosophy of the national professional and applied sport of Ukraine combat horting. It is noted that the planning of Ukraine's defense in educational institutions and defense and sports health camps is carried out in accordance with the Program of Defense of Ukraine and should be aimed at comprehensive and high-quality training of young people for field training, ensure full implementation of the program. with other subjects. The general requirements for planning the educational process are the same as for other subjects of the general education cycle. They are determined by the following didactic principles: scientific, developmental and educational nature of learning, consciousness and activity in learning; systematicity, consistency, accessibility, clarity in learning, the strength of the acquisition of knowledge, skills and abilities; collective and individual approach to learning. The formation of the qualities needed for a future soldier largely depends on sound and objective links between pre-service training and other school science bases. Interdisciplinary links - joint activities of the teacher of the subject "Defense of Ukraine" and students, during which the educational work uses the content of other disciplines (history, physics, etc.), the process of mutual knowledge as a means of coordination of curricula and textbooks taking into account pedagogical conditions, principles of construction of didactic systems. Interdisciplinary links have a positive effect on the educational process and the development of the personality of high school students. Teaching experience suggests that in order to form in each student an interest in the material being studied, it was not necessary to present it in essence. A high emotional level of the lesson is required. Literature, art and group classes in combat horting in an educational institution provide great opportunities for a teacher of the subject "Defense of Ukraine". When analyzing the possibilities of the lesson on military-patriotic education of students, it is advisable to take into account the following criteria: pedagogically justified setting a specific goal before the lesson; the presence of motives, incentives that motivate students to learning activities; transfer by students of knowledge and skills that contribute to the formation of military-professional qualities, a broad scientific and technical culture that defines a new type of warrior.*

***Key words:** checking and quality control of knowledge, subject "Defense of Ukraine", philosophy of combat horting, combat horting, military-patriotic education, readiness to defend the Motherland, students of the combat horting circle.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською, англійською та російською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоменко

Підписано до друку 12.01.2021 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 182,49

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0239
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**